

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-11279/2014-ERU

V Praze dne 2. prosince 2014

Č. j. 11279-3/2014-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, vedeném pod sp. zn. KO-11279/2014-ERU, s účastníkem řízení, kterým je společnost **Stavoka Kosice, a. s.**, se sídlem Kosice 116, Chlumeck nad Cidlinou, PSČ: 503 51, IČ: 252 75 119, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost Stavoka Kosice, a. s., se sídlem Kosice 116, Chlumeck nad Cidlinou, PSČ: 503 51, IČ: 252 75 119, se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), prováděl

- dne 7. října 2013 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Kozojedy, mezi č. p. 2 a č. p. 43 zemní práce pomocí strojního mechanismu (bagru), přičemž došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32
- dne 21. března 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Butoves u č. p. 13 zemní práce pomocí strojního mechanismu (bagru), přičemž došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32,

a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu, **dopustil spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení, společnosti Stavoka Kosice, a. s., se sídlem Kosice 116, Chlumeck nad Cidlinou, PSČ: 503 51, IČ: 252 75 119, za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona ukládá **úhrnná pokuta ve výši 30 000 Kč** (slovy: třicet tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 25414.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníku řízení, společnosti Stavoka Kosice, a. s., se sídlem Kosice 116, Chlumeck nad Cidlinou, PSČ: 503 51, IČ: 252 75 119, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 25414.

Odůvodnění:

I. Úvod

Dne 14. dubna 2014 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), kontrolu ve věci poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32 dne 7. října 2013 v obci Kozojedy, mezi č. p. 2 a č. p. 43. Kontrola byla provedena na základě pověření správního orgánu pod č. j. 03268-2/2014-ERU ze dne 14. dubna 2014 vydaného podle ust. § 4 téhož zákona. Dne 13. června 2014 zahájil Úřad podle téhož ustanovení kontrolního řádu kontrolu ve věci poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32 dne 21. března 2014 v obci Butoves u č. p. 13. Kontrola byla provedena na základě pověření správního orgánu pod č. j. 05323-2/2014-ERU ze dne 13. června 2014 vydaného podle ust. § 4 téhož zákona. V průběhu obou kontrol shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na základě kterých vyhotovil dne 3. září 2014 Protokol o kontrole č. K013414, č. j. 03268-6/2014-ERU, a dne 22. srpna 2014 Protokol o kontrole č. K020814, č. j. 05323-7/2014-ERU. Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spisu sp. zn. KO-03268/2014-ERU a v kontrolním spisu sp. zn. KO-05323/2014-ERU dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětných jednání dopustila společnost Stavoka Kosice, a. s., se sídlem Kosice 116, Chlumeck nad Cidlinou, PSČ: 503 51, IČ: 252 75 119 (dále jen „účastník řízení“), přičemž i ostatní skutečnosti jsou dostatečně zjištěny, a přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání příkazu.

II. Popis skutkového stavu

II. 1. Dle Protokolu o kontrole č. K013414

Při kontrole bylo zjištěno, že stavebně technická činnost oprávněného zhotovitele stavby „Vodovod Kozojedy – Žlunice“ byla realizována v souladu s podmínkami Veřejné vyhlášky Městského úřadu Jičín, odboru životního prostředí, o povolení změny stavby před jejím dokončením vydané dne 17. ledna 2013 pod č. j. [REDACTED].

Zhotovitelem výše uvedené stavby byl na základě Smlouvy o dílo uzavřené mezi Obcí Kozojedy, se sídlem Kozojedy 43, jako objednavatelem, a účastníkem řízení dne 24. června 2012 účastník řízení.

Dne 2. září 2013 bylo na základě žádosti účastníka řízení provedeno přesné vytyčení plynárenského zařízení v terénu ke stanovisku č. [REDAKCE] ze dne 17. srpna 2009.

Dne 9. září 2013 vydala společnost RWE Distribuční služby, s. r. o., stanovisko č. [REDAKCE] s platností 24 měsíců, ve kterém zároveň stanovila podmínky pro provádění stavební činnosti. Jednou z podmínek stanoviska uvedenou pod bodem 3) bylo vytyčení plynárenského zařízení před zahájením stavební činnosti.

Dne 24. září 2013 bylo mezi objednatelem a účastníkem řízení předáno staveniště, o čemž byl pořízen Zápis o předání a převzetí staveniště.

Dne 7. října 2013 došlo v obci Kozojedy, mezi č. p. 2 a č. p. 43, v souvislosti s prováděním zemních prací na stavbě „Vodovod Kozojedy – Žlunice“ pomocí strojního mechanismu (bagru) k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE dn 32. K samotnému poškození plynárenského zařízení došlo při provádění výkopových prací. V místě výkopových prací byl plynovod v hloubce 1,4 a strojník nepředpokládal provedení shybky a snížení krytí na přípojce na 65 cm. Přípojka byla zhotovena protlakem a v kamenitém obsypu si strojník nepovšiml trubky přípojky. O poškození byl proveden zápis do stavebního deníku na list č. [REDAKCE].

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku vzniklého poškození došlo dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] a Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ č. [REDAKCE] k úniku 156 m³ zemního plynu do ovzduší za dobu 15 minut. V důsledku poškození došlo k přerušení dodávky 7 konečným zákazníkům. Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu uhradil účastník řízení v plné výši.

II. 2. Dle Protokolu o kontrole č. K020814

Kontrolním šetřením bylo zjištěno, že stavebně technická činnost oprávněného zhotovitele stavby „Kanalizace a ČOV - BUTOVES“ byla realizována účastníkem řízení na základě Rozhodnutí č. [REDAKCE] vydaného Městským úřadem Jičín, Odborem životního prostředí, dne 24. února 2010 pod spis. zn. [REDAKCE]. V rozhodnutí bylo stavebníkovi uloženo dodržet podmínky a povinnosti dané vyjádřením provozovatele distribuční soustavy, společností RWE Distribuční služby, s.r.o., č. j. [REDAKCE] ze dne 27. července 2009. V tomto vyjádření byla stanovena podmínka učinit při provádění stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení taková opatření, aby nedošlo k jeho poškození nebo ovlivnění jeho bezpečnosti a spolehlivosti provozu. Zároveň je uloženo

nepoužít nevhodného nářadí, zeminu těžit pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí.

Vztahy mezi přímými účastníky stavby, tj. objednatelem, Obcí Butoves, se sídlem Butoves 47, Jičín, a účastníkem řízení jako zhotovitelem byly upraveny Smlouvou o dílo č. [REDAKCE] ze dne 25. října 2013. Staveniště bylo předáno Zápisem o předání a převzetí staveniště ze dne 1. listopadu 2013, včetně projektové dokumentace ke stavbě.

Stanovisko k existenci sítí v zájmovém území výstavby bylo na žádost účastníka řízení vydáno dne 1. listopadu 2013, spolu s orientačním zákresem do mapových podkladů a s upozorněním, že v zájmovém území výstavby se mohou nacházet plynárenská zařízení, která jsou ve fázi výstavby a doposud nebyla předána k provozování.

Vytyčení plynárenského zařízení bylo provedeno a v terénu vyznačeno barvou dne 24. února 2014, jak je uvedeno v Protokolu o vytyčení plynárenského zařízení č. [REDAKCE].

Dne 21. března 2014 pak došlo v katastrálním území obce Butoves u č. p. 13 k poškození středtlaké plynovodní přípojky PE DN 32 v místě, kde účastník řízení prováděl pomocí strojního mechanismu (bagru) výkopové práce. O poškození plynárenského zařízení byl proveden zápis do stavebního deníku - denní záznamy stavby na listu č. [REDAKCE].

V důsledku poškození došlo k úniku zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 215 m³ po dobu 10 minut. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo k přerušení dodávky plynu jednomu konečnému zákazníkovi.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo účastníkem řízení bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci distribuční soustavy, který o události ze dne 21. března 2014 pořídil Protokol o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] a Protokol o úniku plynu č. [REDAKCE].

Veškeré náklady spojené s opravou středtlaké plynovodní přípojky PE DN 32 a únikem plynu účastník řízení uhradil v plné výši.

Výše uvedené skutečnosti vycházejí z podkladů obsažených v kontrolních spisech Úřadu a v Protokolu o kontrole č. K013414, č. j. 03268-6/2014-ERU ze dne 3. září 2014, doručenému účastníku řízení dne 9. září 2014, a v Protokolu o kontrole č. K020814, č. j. 05323-7/2014-ERU ze dne 22. srpna 2014 doručenému účastníku řízení dne 1. září 2014. Účastník řízení nevznesl proti zjištěním uvedeným v Protokolu o kontrole č. K013414 a č. K020814 žádné námítky.

III. Právní hodnocení

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval správními delikty ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Toto ustanovení tak představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu, a to tak, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona s použitím odkazu na ust. § 68 odst. 3 větu druhou energetického zákona poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo ně) vedoucího k poškození zařízení, mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl dne 7. října 2013 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Kozojedy, mezi č. p. 2 a č. p. 43, a dne 21. března 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Butoves u č. p. 13 pomocí strojního mechanismu zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a jakým způsobem účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu prováděl.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

Při posuzování jednání účastníka řízení ze dne 7. října 2013 vzal správní orgán v potaz to, že vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení prokazatelně známa z příslušné projektové dokumentace, z Protokolu o předání staveniště a ze Stanoviska společnosti RWE Distribuční služby, vydaného společně s podmínkami pro provádění prací v ochranném pásmu. Přesné vytyčení plynárenského zařízení v terénu bylo provedeno a vizuálně vyznačeno barvou. Účastník řízení tak na základě výše uvedeného stanoviska správce plynárenského zařízení věděl, že se nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a že se musí chovat určitým způsobem, tedy že práce v ochranném pásmu musí být prováděny ručně, bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí.

Přesto takto nepostupoval. K poškození středotlaké plynovodní přípojky došlo při provádění výkopových prací prostřednictvím strojního mechanismu (bagru).

Rovněž při provádění prací v obci Butoves byla účastníku řízení existence plynárenského zařízení prokazatelně známa, a to ze Zázpisu o předání a převzetí staveniště a projektové dokumentace ke stavbě a ze Stanoviska k existenci sítí v zájmovém území, ve kterém byl účastník řízení upozorněn na skutečnost, že v zájmovém území výstavby se mohou nacházet plynárenská zařízení, která jsou ve fázi výstavby a doposud nebyla předána k provozování. Přesné vytyčení plynárenského zařízení v terénu bylo provedeno a vizuálně vyznačeno barvou. Účastník řízení tak na základě uvedeného věděl, že se nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení a že se musí chovat určitým způsobem, tedy že práce v ochranném pásmu musí být prováděny ručně, bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových náradí. Přesto takto nepostupoval a výkopové práce prováděl pomocí strojního mechanismu (bagru), při nichž došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním v obou případech porušil zákaz poškození plynárenského zařízení při provádění jakýchkoliv činností v ochranném pásmu či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona prováděl

- dne 7. října 2013 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Kozojedy, mezi č. p. 2 a č. p. 43 zemní práce pomocí strojního mechanismu (bagru), přičemž došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32
- dne 21. března 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Butoves u č. p. 13 zemní práce pomocí strojního mechanismu (bagru), přičemž došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32,

a tím došlo k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly u obou skutků naplněny formální znaky deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se správní orgán nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007 sp. zn.: 8 As 17/2007-135 vyplývá, že Aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti ve vztahu k porušené povinnosti, stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Jednáním účastníka řízení ze dne 7. října 2013 došlo k poškození plynárenského zařízení a 156 m³ zemního plynu do ovzduší za dobu 15 minut a k přerušení dodávky plynu

sedmi konečným zákazníkům. V případě jednání účastníka řízení ze dne 21. března 2014 došlo k úniku zemního plynu v objemu 215 m³ do ovzduší po dobu 10 minut. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo k přerušení dodávky plynu jednomu konečnému zákazníkovi. V obou jednáních účastníka lze tudíž shledat společenskou nebezpečnost takového jednání, spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím zákazu provádění činností v ochranném pásmu plynárenského zařízení či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Obě jednání účastníka řízení tedy naplnila znaky materiální stránky správního deliktu, přestože následkem správního deliktu bylo pouze místní narušení bezpečného provozu plynárenské soustavy.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Například pokud by práce byly prováděny ručně s maximální opatrností a v souladu s podmínkami stanovenými podle ust. § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona. Z podkladů shromážděných v řízení nicméně existence takových okolností nevyplývá a účastník řízení existenci takových okolností ani netvrdil.

Lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona a správní orgán přistoupil k uložení pokuty.

IV. Uložení pokuty

Ve správním řízení bylo prokázáno, že se pachatel dopustil dvou správních deliktů, za které Úřad ukládá pokutu. Takové jednání právní teorie označuje za souběh správních deliktů, který je definován jako případ, kdy stejný pachatel spáchal dva nebo více deliktů dříve, než byl za některý z nich pravomocně potrestán. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh stejnorodý, kdy se pachatel více skutky dopustil opakovaně naplnění téže skutkové podstaty.

Pro zodpovězení hmotněprávní otázky, jak postihnout delikventa, který se jedním skutkem dopustil více správních deliktů, nedává energetický zákon žádnou odpověď a není tedy zřejmé, podle které z rovnorodých právních zásad zákonodárce zamýšlel postupovat, zda podle zásady kumulativní, asperační nebo absorpční. Lze však lehce dovést, že uložení pokuty za každý skutek izolovaně posuzovaný by mohlo vést ke zcela absurdním důsledkům, kdy by bylo možno jednomu účastníkovi řízení uložit desítky pokut o celkové výši v řádu set milionů; takovou možnost považuje Úřad za odporující smyslu a účelu zákona. Mlčení zákonodárce o tom, jak právně posoudit souběh deliktů, tedy v žádném případě nelze řešit ve prospěch zásady sčítací, která je jen jednou z rovnocenných právních zásad, užívaných právními řády pro řešení takových případů. Pro její upřednostnění není žádný faktický ani právní důvod.

Jestliže zákon vůbec určitou otázku neřeší a nebylo by proto možno spravedlivě rozhodnout, je nutno obrátit se k obsahově nejbližším právním předpisům, které tyto otázky zodpovídají (per analogiam legis) a není-li ani jich, užít analogie práva, tedy obecných právních principů (postup per analogiam iuris). Jiný postup v právním státě, který musí vycházet z principu jednotného právního řádu, možný není, i když je samozřejmé, že pozitivněprávní zákonná úprava by byla nanejvýš žádoucí a užití analogie v oblasti správního trestání je vůbec možné jen omezeně, a to vždy jen ve prospěch delikventa.

V tomto případě je tedy nutné i pro případy reálné konkurence správních deliktů analogicky aplikovat ustanovení § 12 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, který takovýto případ řeší užitím zásady absorpční.

Podle citovaného ustanovení zákona o přestupcích se za více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží sankce podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji postižitelný.

Ve svých důsledcích to znamená, že správní orgán v uvedeném případě vysloví vinu za všechny sbíhající se delikty, ale sankci (pokutu) uloží ve výměře ustanovení vztahujícího se na ten ze sbíhajících se deliktů, který je nejpřísněji postižitelný, a pokud je u sbíhajících se správních deliktů stanovena sankce shodná, uloží jedinou sankci ve výměře podle nejzávažnějšího z nich.

Správní orgán prokázal, že se účastník řízení dopustil spáchání dvou správních deliktů, a to správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Jako závažnější přitom správní orgán vyhodnotil jednání účastníka řízení ze dne 7. října 2013, neboť došlo k poškození plynárenského zařízení za pomoci strojního mechanismu, v důsledku čehož byly přerušeny dodávky zemního plynu sedmi konečným odběratelům. Tento správní delikt hodnotí správní orgán jako závažnější právě proto, že došlo k přerušení dodávek zemního plynu většímu počtu zákazníků v rámci posuzovaných jednání. Smyslem zákazu provádění činností v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 3 energetického zákona je totiž veřejný zájem na bezproblémovém provozu plynárenských zařízení, tedy aby nedocházelo k ohrožení jejich spolehlivého a bezpečného provozu. Jelikož účastník řízení při spáchání správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona jednáním ze dne 7. října 2013 narušil prostřednictvím strojního mechanismu plynárenské zařízení tak, že v konečném důsledku znamenalo výpadek dodávek zemního plynu pro sedm zákazníků, považuje toto jednání správní orgán za závažnější než druhý projednávaný skutek.

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti správního deliktu včetně jeho následků, době trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto správního deliktu.

Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen postupovat podle ust. § 91d odst. 2 energetického zákona a přihlídnout k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Při hodnocení způsobu spáchání správního deliktu, jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl správní delikt spáchán, je třeba vyjít především ze zjištěného stavu věci. Ve správním řízení bylo zjištěno, že Vyjádření o existenci plynárenského zařízení včetně vymezení podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení bylo správcem plynárenského zařízení vydáno dne 27. července 2009. Stanovisko k existenci sítí v zájmovém území výstavby bylo vydáno dne 1. listopadu 2013, spolu s orientačním zákresem do mapových podkladů a s upozorněním, že v zájmovém území výstavby se mohou nacházet plynárenská zařízení. Přesné vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo provedeno a vizuálně vyznačeno barvou dne 1. listopadu 2013. Takový postup účastníka řízení byl správním orgánem shledán jako okolnost, která závažnost správního deliktu snižuje, a proto jej správní orgán hodnotí jako polehčující okolnost.

V řízení bylo zjištěno, že účastník řízení prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení v rozporu s podmínkami stanovenými správcem plynárenské soustavy v ochranném pásmu strojním mechanismem. Tuto okolnost je tak třeba považovat za okolnost, která závažnost správního deliktu zvyšuje.

V místě výkopových prací byl plynovod v hloubce 1,4 a strojník nepředpokládal provedení shybky a snížení krytí na přípojce na 65 cm. Přípojka byla zhotovena protlakem a v kamenitém obsypu si strojník nepovšiml trubky přípojky. K okolnosti, že přípojka byla zhotovena protlakem, správní orgán přihlédl jako k okolnosti polehčující.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného správního deliktu, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky konečným zákazníkům. Účastníku řízení je vytykáno, že poškodil středotlakou plynovodní přípojku PE DN 32, přičemž došlo k úniku zemního plynu do ovzduší v celkovém objemu 156 m³. V důsledku poškození došlo k přerušení dodávky plynu sedmi konečným zákazníkům. Tyto údaje vypovídají o nízké energetické důležitosti plynárenského zařízení, které účastník řízení narušil, a správní orgán k této skutečnosti při stanovení výše pokuty přihlédl jako k výrazně polehčující okolnosti.

V neposlední řadě se Úřad zabýval taktéž zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. V důsledku poškození výše uvedeného plynárenského zařízení došlo v konečném důsledku k úniku zemního plynu do ovzduší v celkové délce trvání po dobu 15 minut. Tuto skutečnost však nemohl účastník řízení více ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Ke skutečnosti, že došlo k bezprostřednímu nahlášení poškození předmětného zařízení, bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty také jako k polehčující okolnosti.

Za polehčující okolnost správní orgán považuje i to, že vzniklá škoda byla uhrazena ještě před zahájením kontroly.

Jakožto přitěžující okolnost vyhodnotil správní orgán naopak skutečnost, že se účastník řízení dopustil spáchání dvou správních deliktů, které jsou posuzovány v souběhu.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že s účastníkem řízení bylo již vedeno správní řízení pro porušení povinnosti uvedené v ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, ve kterém mu byla rozhodnutím č. j. 07984-3/2014-ERU ze dne 29. srpna 2014, které nabylo právní moci 10. září 2014, uložena pokuta ve výši 30 000 Kč. Lze tak říct, že účastník řízení porušil tento právní předpis opakovaně, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako přitěžující okolnost. Ve správním řízení bylo prokázáno, že účastník řízení spáchal projednávaný správní delikt dne 7. října 2013 a dne 21. března 2014, tedy ještě před tím, než byl potrestán za dřívější protiprávní jednání. Jednání, kdy pachatel spáchal dva nebo více trestných činů dříve, než byl pro některý z nich odsouzen, je právní teorií označováno jako souběh. V tomto případě se jednalo o souběh vícečinný stejnorodý, neboť se účastník řízení dopustil několika skutky naplnění téže skutkové podstaty.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 57/2004-54 vyplývá, že při souběhu více správních deliktů je analogické použití zásady absorpční dle ust. § 12 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, přípustné, nestanoví-li příslušný právní předpis jinak. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 28/2009-62 pak vyplývá, že nevede-li správní orgán v rozporu s ust. § 57 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, společné řízení o více přestupcích téhož pachatele, není takový postup vadou řízení, je-li z odůvodnění následného rozhodnutí zřejmé, že ve věci byla aplikována zásada absorpční, zakotvená v ust. § 12 odst. 2 citovaného zákona pro ukládání trestu za souběh přestupků. Tento závěr lze pak použít i při trestání správních deliktů. Vzhledem k výše uvedenému je nutné i v tomto projednávaném případě analogicky použít zásadu absorpce. S ohledem na tuto skutečnost pak byla uložena pokuta spíše symbolického charakteru.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu ve výši 30 000 Kč, tj. při dolní hranici zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany. Pokuta ve výši 30 000 Kč tyto požadavky splňuje.

Po zvážení všech okolností ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona a s ohledem na zásadu absorpce byla výše sankce stanovena na částku 30 000 Kč tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. při samé dolní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi řízení, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v souladu s tímž ustanovením.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly